

W numerze :

☐ Z posiedzenia Senatu s. 3-4	☐ Co z dydaktyką s. 8
☐ Wspomnienie o prof. A. Negruszu s. 5	☐ Na Wydziałach s. 9, 10
☐ Pierwsze kroki w sieci s. 6-7	☐ TEMPUS Input s. 10
☐ Skład KBN s. 4	☐ EUREKA s. 11

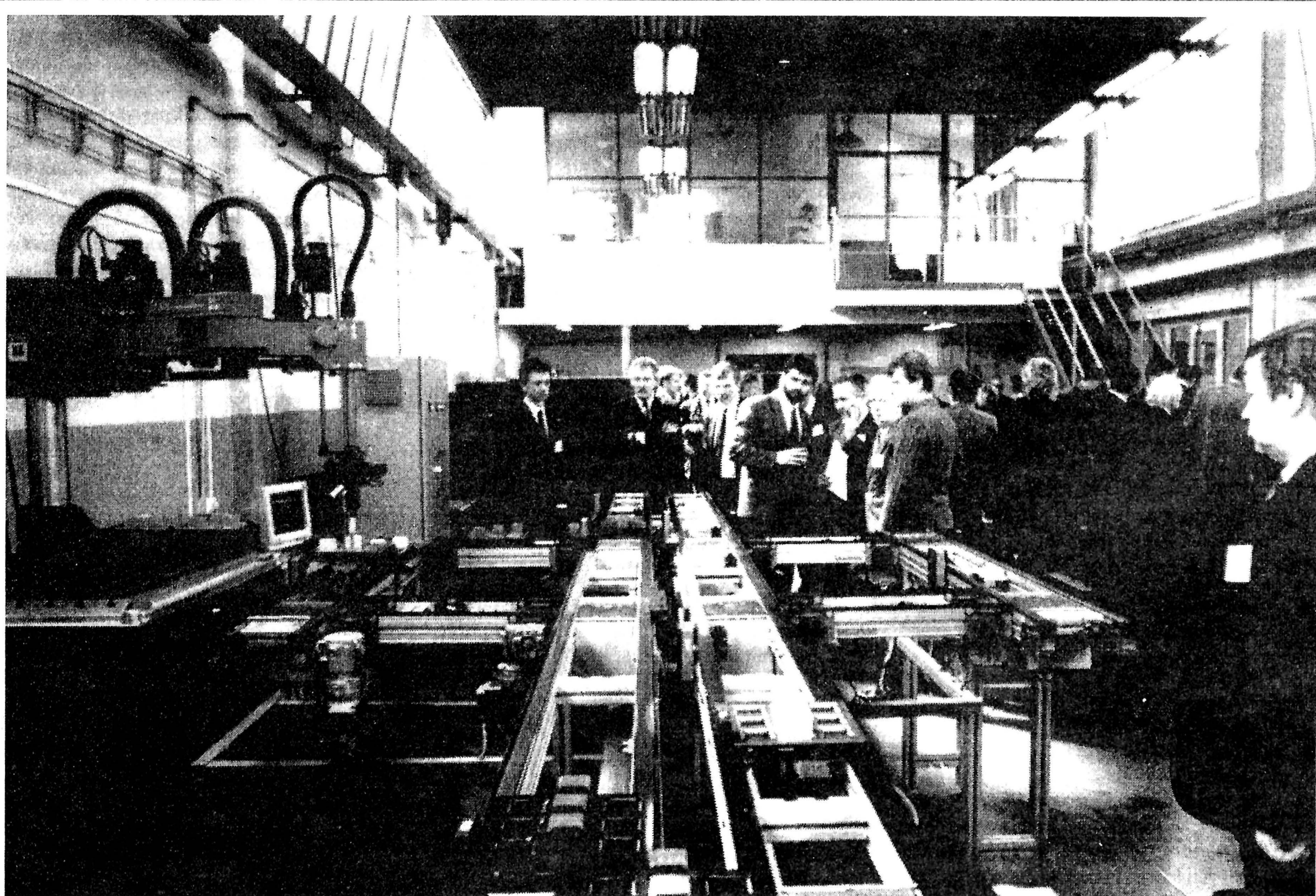

Pryzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Nr 29

kwiecień 1994

"Politechnika Wroclawska uroczyscie otwiera w dniu dzisiejszym Centrum Systemow Produkcyjnych jako nowa "perle" uczelni, co stanowi powod do radości i okazje do złożenia gratulacji, poniewaz udalo sie przekazac srodki najnowocześniejszej techniki produkcyjnej dla kształcenia z myślą o przyszłości, dla prowadzenia badań w ścisłej współpracy z przemysłem, udalo sie stworzenie nowoczesnej platformy, która będzie dla wszystkich uczelni technicznych stanowić wyzwanie do naśladowania." - powiedział prof. Guenter Pritschow, dyrektor Instytutu Sterowań Obrabiarek i Urządzeń Wytwórczych w Stuttgarcie na Sympozjum "Automatyzacja w Produkcji - Problemy Kształcenia i Wdrażania" zorganizowanym przez Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wrocławskiej z okazji oficjalnego otwarcia laboratorium powstałego przy udziale programu TEMPUS.

Na tym samym Sympozjum obchodzono 40-lecie pracy naukowej profesora dr hab. inż. Jana Kocha, twórcy tego nowego laboratorium.

czytaj na str. 9

R O Z M A I T O Ś C I

BILANS GRANTÓW

Minęły 4 lata stosowania systemu grantowego w finansowaniu działalności naukowej. W 1990 roku były one przyznawane przez MEN. Nie jest znana liczba wniosków wysłanych w pierwszej edycji, gdyż były one wysyłane bezpośrednio do ministerstwa. Podpisano wtedy 18 umów na ogólną sumę 1341 mln zł.

Do drugiego konkursu przedstawiono 262 wnioski, podpisano 228 umów o wartości 16885 mln zł.

Siedem razy konkursy na granty były ogłaszane przez KBN.

1. 2.01.91 wysłano 422 wnioski oproponowanej wartości sumarycznej 332 194 mln zł. Podpisano w efekcie 136 umów, a przyznana kwota wyniosła 65049,7 mln zł.

2. 30.07.91 odpowiednie liczby wyniosły: 136 wniosków na 84003 mln zł i 67 umów na 28597 mln zł.

3. 2.01.92 - 119 wniosków na 101734 mln zł, podpisano 53 umowy na 39911,5 mln zł.

4. 30.07.92 - 129 wniosków na 149 687 mln zł, podpisano 43 umowy,

5. 2.01.93 - 50 wniosków, podpisano 20 umów. Sumaryczna wartość przyznanych kwot po czwartym i piątym konkursie wynosi 46963 mln zł.

6. 30.07.93 - złożono 66 wniosków,

7. 2.01.94 - złożono 82 wnioski.

Sumaryczna kwota przyznane w ramach grantów wyniosła w ciągu tych lat 180521,19 mln zł.

NASZA UCZELNIA W CK

Prof. H. Hawrylak został wybrany wiceprzewodniczącym sekcji nauk technicznych Centralnej Komisji. Jest to wyraz uznania dla jego dorobku naukowego i walorów osobistych, świadczy to również o silnej pozycji ośrodka wrocławskiego i samej Politechniki Wrocławskiej w nauce polskiej. Jak wynika z analizy liczb, jedynie środowisko warszawskie, mające w 42 - osobowej CK 15 przedstawicieli (35%) i krakowskie z 8 przedstawicielami (19%) wyprzedzają Wrocław (7 osób, tj. 17%).

Jeszcze wyraźniej widać to w rozbięciu na uczelnie reprezentujące nauki techniczne.

Aż 55% miejsc w Sekcji Nauk Technicznych CK zajęte jest przez 3 uczelnie: Politechnikę Warszawską (12 miejsc, 28%), Politechnikę Wrocławską (7 miejsc, 17%) i gliwicką Politechnikę Śląską (4 miejsca, 10%). Na pozostałych pozycjach znajdują się: Politechnika Krakowska (7%), Politechnika Gdańska (5%), Politechnika Łódzka (5%), Politechnika Poznańska (5%), WAT (5%), Politechnika Rzeszowska (2,5%), Politechnika Świętokrzyska (2,5%), Instytut Mechaniki Górotworu PAN w Krakowie (2,5%), krakowski Instytut Odlewnictwa (2,5%) i warszawski Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN (2,5%).

NAGRODY

Wśród nagrodzonych na Regionalnym Przeglądzie Architektury "Wrocław '94" znaleźli się reprezentanci Politechniki Wrocławskiej. Dr Stanisław Lose wraz z zespołem otrzymał nagrodę prezydenta miasta za przekształcenie budynku Bursy Szkół Artystycznych w Akademię Muzyczną.

Jedno z trzech równorzędnych wyróżnień otrzymał profesor Ryszard Natusiewicz. W grupie prac studenckich nagrody otrzymali: Joanna Styrylska, Jacek Roman i Bartosz Narożny. Gratulujemy!

OBCHODY 50-LECIA

NAUKI POLSKIEJ

WE WROCŁAWIU

Kolegium Rektorów Wrocławskich Szkół Wyższych powołało Środowiskowy Komitet Obchodów 50-lecia Nauki Polskiej we Wrocławiu. Składa się on z przedstawicieli uczelni Wrocławia, PAN-u i WTN. Przewodniczącym Komitetu został przewodniczący Kolegium Rektorów, prof. Wojciech Wrzesiński. Powstały też odpowiednie komitety uczelniane i wydziałowe. Przewodniczącym Komitetu na Politechnice Wrocławskiej jest prof. H. Hawrylak.

Myślą przewodnią obchodów jest przedstawienie nauki wrocławskiej jako wyrosłej z tradycji intelektualnej uczelni lwowskich, a jednocześnie kształtującej się na bazie materialnej pozostałej tu po wojnie.

W związku z ową dwoistością i nieciągłością tradycji stawia się pytania dotyczące tożsamości i odrębności nauki wrocławskiej. Prof. W. Wrzesiński dostrzega specyfikę wrocławską w tworzeniu licznych szkół naukowych i bogactwie badań interdyscyplinarnych, których przyczynę widzi w istniejącej pierwotnie unii Uniwersytetu i Politechniki.

Środowisko naukowe ma nadzieję, że jubileusz będzie sprzyjał znaczącym decyzjom inwestycyjnym, tak potrzebnym środowisku. Wymienia się bibliotekę, centrum kongresowe lub zespół basenów. Z pewnością jednak można oczekiwać licznych publikacji na temat tradycji nauki wrocławskiej.

NIESTETY NIE PRIMA APRILIS

Zespół ds. Mieszkaniowych PPPWr w dniu 1 kwietnia wstrzymał do odwołania rozdział pożyczek na remonty kapitalne, modernizację i zamianę mieszkań. Powodem jest brak środków finansowych.

APEL "SOLIDARNOŚCI"

W związku z przygotowywaną księgą 50-lecia Politechniki Wrocławskiej, Komisja Oddziałowa NSZZ "Solidarność" prosi o udostępnianie (przekazywanie, wypożyczanie) wszelkich materiałów z lat 1980 - 1994 dotyczących Związku, zwłaszcza z okresu jego tworzenia i stanu wojennego. Będziemy bardzo wdzięczni za dostarczenie ich do pokoju 121 w budynku A1, w godz. 8 - 15.

SPROSTOWANIE

Na prośbę prof. J. A. Golińskiego zamieszczamy sprostowanie do zamieszczonego w numerze 28 "Pryzmatu" wywiadu z Nim.

Poprawna wersja notatki na wstępie powinna mieć postać: "Jest znany wielu osobom jako były prezes tutejszego Koła ZBOWiD (obecnie Zw. Kombatantów RP i BWP - Koło przy PWr.)"

Prof. J. A. Goliński był prezesem Koła ZBOWiD w latach 1973/75.

NOWOŚCI W CKU

Prowadzone są prace nad renowacją i przebudową budynku dla Centrum Kształcenia Ustawicznego. Zakończono przetarg na prace wykonawcze, które zostaną przypuszczalnie zakończone 15 sierpnia. Dzięki poparciu U.S. A.I.D. udało się relokować środki tak, by zwiększyć fundusz na remont. Oszczędzono na wyjazdach i materiałach edukacyjnych z Harvardu. Strona amerykańska troszczy się o odpowiedni standard realizacji. Na sprzęt przeznaczono 200 tys. dolarów. W każdym z laboratoriów będą komputery 486 podłączone do sieci Novell i Internet.

Biblioteka CKU otrzyma amerykańskie książki i fundusze na zakup polskich książek. Obecnie zaczyna się pracę nad regulaminem działania CKU.

Do New Britain, Connecticut wyjechały 3 osoby na studia magisterskie z dziedziny komunikacji (1 z UW., 2 z PWr.), a 3 następne zaczną w maju 19-miesięczne studia magisterskie.

Rozpoczęto kurs pisania business planów. Będą to 2-dniowe warsztaty we Wrocławiu i w Legnicy.

Zdecydowano się kontynuować szkołę biznesu, na wzór szkół z minionych lat. Działa ona w strukturze grantu. Będą to samofinansujące się zajęcia prowadzone w grupach 35 - osobowych. Opłata za kurs wynosi 11 mln zł. Zajęcia prowadzą absolwenci poprzednich edycji szkolenia.

Planuje się zorganizowanie szkoły "Engineering project management".

SZKOLENIA

DLA ADMINISTRACJI

19.04.94 w sali 241 A1 nastąpi uroczyste zakończenie szkolenia "Utrwalanie demokratycznych zmian: przekształcenie administracji", które było jednym z serii seminariów dla administracji publicznej zorganizowanym przez Centrum Kongresowe PWr. przy udziale Urzędu Rady Ministrów, z merytorycznym udziałem Central Connecticut State University. Głównym tematem szkolenia było zarządzanie administracją w okresie zmian. Uczestniczyło w nim 60 osób z wszystkich Urzędów Wojewódzkich w kraju, niektórych organów samorządowych i innych instytucji.

CERTYFIKATY

DLA NAUCZYCIELI

40 nauczycieli szkół średnich, głównie z Dolnego Śląska, otrzymało świadectwa ukończenia kursu "Wprowadzenie do ekonomii rynkowej" organizowanego po raz kolejny w ramach programu finansowanego przez U.S. A.I.D. Nauczyciele wysoko ocenili poziom zajęć prowadzonych przez prof. R. Daigle, W. Bronowską, M. Pawłowską i M. Zajac, a także otrzymane materiały. Koordynatorem kursu był Lech Stefan.

JEŚLI SZUKASZ PREZENTU...

Ukazał się "Informator dla kandydatów na studia w Politechnice Wrocławskiej" w cenie 7 tys. zł. Można go nabyć w pomieszczeniu Komisji Rekrutacyjnej (pok. 161 A1), w kiosku Ruchu w hallu Gmachu Głównego i w Dziale Nauczania (pok. 148 A1).

Z S E N A T U

V II POSIEDZENIE SENATU (23.03.94)

Atrakcją posiedzenia było przedstawienie Senatowi finalistki konkursu na studentkę roku, pani **Urszuli Muchy**. Minutą ciszy uczczono pamięć zmarłego profesora **Adama Negrusza** oraz długoletniej pracownicy uczelni, pani **Marty Cybulskiej**.

Rozpatrzono sprawy osobowe: zatwierdzono wniosek o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego PWr **prof. dr inż. Mieczysława Teisseyre'a** i wnioski o mianowanie na stanowiska profesorów nadzwyczajnych PWr docenta **mgr art. plast. Romana Pawelskiego**, **prof. Mariana Poźniaka** i **dra hab. inż. Huberta Trzaski**.

Zaopiewano wnioski o nagrodę Ministra Edukacji Narodowej. W sumie z 6 wniosków indywidualnych i 5 zespołowych komisja poparła, a Senat przyjął w głosowaniu wnioski o nagrody indywidualne: dla **prof. H. Hawrylaka**, **prof. E. Małachowicza**, **prof. M. Świdorskiej - Bróź**, dla **dra hab. M. Zabierowskiego** i wnioski o nagrody zespołowe: (1) dla **dr hab. P. Kafarskiego** i **prof. dr hab. B. Lejczak**, (2) dla **prof. dra hab. K. Kisnera**, **dra hab. M. Sobierajskiego**, **dra hab. Artura Wilczyńskiego** i **dra A. Serwina**, (3) dla **prof. dra hab. A. Strumińskiego**, **dr B. Madei - Strumińskiej**, **dra Z. Nędzy** i **dra hab. Z. Suchodolskiego**, (4) dla **dra hab. T. Galanca** i **dra hab. J. Mikusia**, (5) dla **prof. dra hab. A. Weron** i **dra A. Janickiego**.

Prof. Z. Kremens przedstawił projekt sposobu rozliczania pensum dydaktycznego: we wrześniu 93 r. podjęto dyskusję nad modelem i przeliczono obciążenia finansowe wynikające z ilości zajęć dydaktycznych. W nowej wersji: (a) uwzględniono rolę kierownika zakładu w rozliczaniu zakładowego pensum dydaktycznego, (b) wzór w p. 6.2 projektu dotyczący zobowiązań indywidualnych z tytułu rozliczania pensum ma wprowadzony współczynnik 0,5, (c) zrezygnowano z premiowania za doradztwo toku studiów, a zwiększono pensum za prowadzenie pracy dyplomowej (o 30 godz.), (d) wprowadzono ulgi z tyt. wieku, (e) wykłady są rozliczane ze współczynnikiem 1,2. Prorektor zaproponował, by przedstawiony system rozliczania pensum został przyjęty też na przyszły rok. **Prof. J. Świątek** przedstawił uwagi Komisji ds. Dydaktyki: liczebność grup stud. na wykładach kierunkowych i ćwiczeniach powinna wynosić nie 30 a 20 osób, pensum pracowników nauk.-dyd. i dydaktycznych powinno być równe, doradca toku studiów powinien otrzymywać ekwiwalent min. 0,5 godz./tyg., należy zwiększyć współczynniki obliczeniowe w przypadku wykładów, gdy liczba słuchaczy przekracza 100 osób. **Prof. Z. Kremens** stwierdził, że proponowane zmiany zwiększą koszty dydaktyki: zmniejszenie grup do 20 osób oznacza koszt 22,5 etatu, obniżenie pensum z racji stanowiska obciąża budżet o ponad 23 etaty. Utrzymanie ekwiwalentu 0,5 godz./tydz. za doradztwo toku studiów jest sprzeczne z obowiązkiem prowadzenia konsultacji przez pracowników naukowych. Prowadzenie pracy dyplomowej jest bardziej obciążające. Zwiększenie współczynnika za wykłady o 0,1 oznacza dodatkowo 44 etaty.

Dr M. Michalewska przedstawiła opinię ZNP,

który sprzeciwia się trybowi i terminowi zlecenia zajęć, popiera zmniejszenie liczby osób w grupie ćwiczeniowej do 20 osób i wprowadzenie w rozliczeniu pensum wsp. 2 za nowy wykład. Wątpliwości związku budzi zapis o indywidualnym rozliczaniu pracownika. **Dr W. Jabłoński** wyraził zadowolenie z poprawionej wersji, ale postawił problem małej liczności grup stud. w filiach i dodatkowego obciążenia wynikającego z dużej liczebności grup. Zapytał też o sposób decydowania o indywidualnym/grupowym rozliczaniu.

Prof. Z. Kremens wyjaśnił, że: pojęcie wykładu nowego jest dyskusyjne wobec obowiązku stałego unowocześniania treści prowadzonych zajęć, p. 2 daje dziekanom możliwość zmiany wielkości grup do 5%, godzina w pensum pracownika jest wielokrotnością godziny nadliczbowej - pracownik etatowy jest droższy niż zatrudniony na umowę - zlecenie, ale nie ma możliwości negocjowania warunków zapłaty. Podstawowym systemem rozliczania pensum będzie miał charakter grupowy, a naliczanie jednostkowe nastąpi na indywidualny wniosek pracownika.

JM Rektor podkreślił, że obecnie 1 etat obciąża fundusz uczelni na 100 mln zł. rocznie. Obecna dotacja wynosi 101,6% wielkości zeszłorocznej, co przy inflacji rzędu 30% oznacza, że dostaniemy o 30% mniej niż poprzednio.

Prof. J. Zdanowski stwierdził, że sale ćwiczeniowe są często przewidziane na mniej niż 30 osób; pracownik nie powinien ponosić konsekwencji wykruszenia się grupy na specjalności; należy rozważyć zróżnicowanie pensów pracowników dydaktycznych i naukowo - dydaktycznych.

Prof. T. Winnicki poparł koncepcję przyznawania ulg z tytułu wieku. **Dr R. Kuźmińska** poprosiła o wprowadzenie w p. 2 projektu kategorii "lektorat" **Prof. M. Piekarski** zapytał, jaka jest cena "pochodnych" w wypadku godzin ponadwymiarowych, a **prof. L. Martan**, czy symulowano przedstawiony projekt w odniesieniu do rzeczywistej liczby pracowników i czy w związku z tym wprowadzenie nowego systemu spowoduje zwalnianie czy zatrudnianie pracowników.

Prof. Z. Kremens wyjaśnił, że obecnie wydziały zyskały niezależność finansową, która pozwoli na decentralizację niektórych rozwiązań. Wcześniejsza koncepcja bilansowania pensów na poziomie wydziałów była krytykowana. Bilans w skali zakładu okazał się korzystniejszy. 5% margines swobody dziekana w praktyce jest wystarczający. 1 godz. pracy pracownika n.-d. to ok. 5 godzin ponadwymiarowych (z pochodnymi). Każdy przypadek był symulowany. Różnica między etatami rzeczywistymi i projektowanymi, stwarza zabezpieczenie w postaci godzin nadliczbowych.

Postawiono wniosek o przyjęcie projektu z autopoprawkami: (1) grupa ćwiczeniowa 30 os. +/- 5, (2) rozliczenie indywidualne tam gdzie nie ma zespołów i na szczególne życzenie, (3) ograniczenie grup w SJO do 16, a w SWF do 18 osób; może to zależeć od decyzji Prorektora ds. Nauczania, (4) dolny limit 12 osób na specjalności dotyczy stanu początkowego.

Senat w głosowaniu tajnym przyjął projekt (25:18:9).

Przewodniczący Senackiej Komisji Oceniającej, **prof. S. Chanas** przedstawił dwie wersje projektu

zasad i kryteriów oceny nauczycieli akademickich. Na projekt I składają się: ogólne zasady i kryteria oceny, projekt pisma okólnego do kierowników jednostek i ankieta oceny nauczyciela akademickiego. Projekt II, wymagający zmian w Statucie, jest wersją uproszczoną.

P. Kocyan, **dr R. Kuźmińska** i **dr hab. P. Kafarski** proponowali, by w ocenie wprowadzić kryterium jakości. **Prof. J. Zwoździak** wnioskował, by w dorobku uwzględniać funkcje pełnione w prestiżowych instytucjach zewnętrznych. Przeciwna była temu **prof. L. Kucharska**. **Dr hab. M. Soroka** i **prof. J. Zdanowski** rozważali rolę (odpowiednio) dziekana i dyrektora instytutu w procesie oceniania.

Dr M. Michalewska wyraziła opinię ZNP, że należy określić ogólnouczelniane minima, zachować wielostopniowość ocen, a w skład komisji powinni wchodzić przedstawiciele związków zawodowych. **Dr W. Jabłoński** ("S") wnioskował, by zrezygnować z interwencji nadrzędnego szczebla, o ile korekta oceny nie odbije się na pierwszym szczeblu oceniającym.

Prof. S. Chanas podkreślił, że Komisja nie ogranicza możliwości prowadzenia dodatkowych rankingów. Uwzględniono w ocenie jakość prowadzonych zajęć, ale trudno nagle wprowadzić hospitacje. Rozważona będzie możliwość powiązania wyników oceny z systemem podwyżek. Proponuje się też, by kierownik wyższego rzędu mógł kwestionować ocenę kierownika zakładu, np. przez skierowanie sprawy do komisji weryfikacyjnej. Senat w głosowaniu tajnym przyjął wersję I projektu (35:9:1).

Pani **Kwestor C. Palczak** przedstawiła informację o wynikach bilansu rocznego Uczelni. Łączne przychody Uczelni w trzech głównych grupach jej działalności wyniosły w 93 r. 691 805 mln zł. Straty w dziedzinie dydaktyki, planowane na 56 mld zł, wyniosły w rzeczywistości 61 mld zł. Zostaną one pokryte z funduszu zasadniczego Uczelni, dzięki czemu będzie można uniknąć podatku dochodowego. Finalny zysk netto wynosi zaledwie 8 098 mln zł. Z funduszu zasadniczego 638 mld, kwota 465 mld stanowi zabezpieczenie środków trwałych, pozostaje więc do upłynnienia tylko 173 mld. Limit płac został przekroczony o ponad 19 mld dzięki zyskom z działalności badawczej. Punkt dotyczący zysków/strat nadzwyczajnych wynika rzadko z uzyskanych odsetek, a częściej z wierzytelności Uczelni: należności z lat 90/91 są nie do odzyskania. **JM Rektor** poinformował o staraniach Władz Uczelni, by uzyskać zmianę decyzji Ministra Finansów, Izby Skarbowej i Urzędu Skarbowego w sprawie opodatkowania funduszu nagród i własnego funduszu stypendialnego PWr. Osiągnięto jednorazowe zwolnienie Uczelni od podatku dochodowego za rok 92. W przyszłości fundusz nagród będzie obciążony podatkiem 40% + składka ZUS + podatek od osób fizycznych. Nie można zrezygnować z funduszu stypendialnego, ale możnaby przekazać odpis z zysku na cele statutowe, co byłoby korzystne ze wzgl. podatkowych. Senat wyraził zgodę na przekazanie zysku wypracowanego w 93 r. na fundusz zasadniczy (38:4:4).

Senat wyraził zgodę na zawarcie umów o współpracy między Instytutem Układów Elektromaszyn na str.4

Z S E N A T U

cd ze str.3

nowych PWr. a Katedrą Zautomatyzowanego Napędu Elektrycznego Akademii Politechnicznej w Mińsku (45:0:1), między PWr. a Uniwersytetem Portugalskim w Covilha (44:0:2), między PWr. a firmą Micro-Soft w sprawie sprzedaży Uczelni po cenach promocyjnych licencjonowanego oprogramowania (44:0:1) oraz między PWr. i IBM Poland (45:0:1).

Odpowiadając na interpelację przewodniczącego NSZZ"S" zgłoszoną na poprzednim posiedzeniu Senatu, **JM Rektor** stwierdził, że decyzja o maksymalnych stawkach dla osób w wieku przedemerytalnym była jednorazowa. Spotkała się ona z

krytyką. Obecnie kwotami na podwyżki dysponują poszczególne jednostki organizacyjne.

Inż. S. Kobiałka udzielił odpowiedzi na interpelację **dra hab. P. Kafarskiego** w sprawie parkowania samochodów w rejonie gmachów A. Rozwiązaniem problemu będzie wykonanie parkingów na zapleczu bud. H2 i C9. Przygotowywany jest też strzeżony parking obok bud. C7 i w rejonie kompleksu D.

Dr L. Jankowski zwrócił się o udzielenie informacji o liczbie nauczycieli akad., którzy zgodnie z obowiązkiem ustawowym (art. 103 Ustawy) poinformowali JM Rektora w ciągu ostatniego roku o podjęciu w ramach stosunku pracy zatrudnienia

poza Uczelnią.

JM Rektor przedstawił przygotowaną przez BG i OINT "Analizę dorobku naukowego pracowników PWr od 1993 r."

Dr hab. M. Soroka przypomniał o odrzuconym przez Senat poprzedniej kadencji projekcie konkursu na strukturę zarządzania Politechniką Wrocławską.

Prof. Z. Kremens, w zw. z pytaniami o dopuszczalność współpracy naukowej z Serbią, poinformował, że współpraca ta została zakończona.

Następne posiedzenie Senatu odbędzie się 21 kwietnia 1994.

(mk)

Komunikat Komisji Wyborczej o wynikach wyborów do zespołów komisji Komitetu Badań Naukowych drugiej kadencji

Wybory do zespołów komisji Komitetu Badań Naukowych przeprowadzono w dwóch etapach drogą korespondencyjną. W pierwszym etapie Komisja Wyborcza ustaliła listy kandydatów do poszczególnych zespołów. Listy opublikowano 11 lutego 1994 r. w "Rzeczypospolitej". W drugim etapie przysłano 21038 kart wyborczych, w tym kart ważnych 20997. Komisja Wyborcza ustaliła, że w skład zespołów komisji Komitetu Badań Naukowych drugiej kadencji wchodzi następujący profesorowie i doktorzy habilitowani:

Zespół H-1

Nauk Humanistycznych

1. Maria Bogucka
2. Kazimierz Czesław Polański
3. Andrzej Rakowski
4. Henryk Samsonowicz
5. Mieczysław Zlat (Uniwersytet Wrocławski)

Zespół H-2 Nauk Prawnych i Ekonomicznych

1. Alfred Czerwiński
2. Cezary Józefiak
3. Józefa Kramer
4. Ewa Anna Łętowska
5. Władysław Welfe

Zespół P-3

Nauk Matematycznych, Fizycznych i Astronomii

1. Andrzej Szczepan Białyński-Birula
2. Zbigniew Jan Ciesielski
3. Andrzej Zygmunt Hryniewicz
4. Andrzej Kajetan Wróblewski
5. Janusz Ziółkowski

Zespół P-4

Nauk Biologicznych, Nauk o Ziemi i Ochrony Środowiska

1. Jerzy Fabiszewski (Akademia Rolnicza we Wrocławiu)
2. Ryszard Gradziński
3. Krystyna Grodzińska
4. Stefan Tadeusz Kozarski
5. Bronisława Helena Morawiecka (Uniwersytet Wrocławski)

Zespół P-5

Nauk Medycznych

1. Tadeusz Popiela

2. Jan Andrzej Steffen

3. Teresa Honorata Wyszynska

4. Światosław Ziemiański

Zespół P-6

Nauk Rolniczych i Leśnych

1. Wiesław Barej
2. Janusz Stanisław Haman
3. Janusz Maciejowski
4. Jerzy Antoni Pudełko

Zespół T-7

Mechaniki, Budownictwa i Architektury

1. Andrzej Bronisław Ajdukiewicz
2. Czesław Cempel
3. Jan Wojciech Osiecki
4. Zbigniew Stanisław Osiniński
5. Bogdan Józef Skalmierski

Zespół T-8

Inżynierii Materiałowej i Technologii Materiałowych

1. Tadeusz Boid
2. Tadeusz Piotr Burakowski
3. Maciej Władysław Grabski
4. Adolf Maciejny
5. Witold Missol

Zespół T-9

Nauk Chemicznych, Chemii Technicznej i Inżynierii Procesowej

1. Zbigniew Jerzy Galus
2. Edward Jan Grzywa
3. Bogdan Józef Marciniak
4. Czesław Strumiłło
5. Marian Taniewski

Zespół T-10

Elektrotechniki i Energetyki

1. Marian Cegielski (Politechnika Wrocławska)
2. Jacek Marecki
3. Jarosław Mikielczak
4. Henryk Józef Tunia
5. Andrzej Ziębik

Zespół T-11

Automatyki, Elektroniki, Informatyki i Telekomunikacji

1. Daniel Józef Bem (Politechnika Wrocławska)
2. Henryk Górecki
3. Zdzisław Ignacy Pawlak
4. Ryszard Tadeusiewicz
5. Jan Węglarz

Zespół T-12

Górnictwa, Geodezji i Transportu

1. Stanisław Białousz

2. Józef Jarosiński

3. Jerzy Jaźwiński

4. Zdzisław Kłeczek

5. Joanna Pinińska

Przewodniczący Komisji Wyborczej

dr Jan Krzysztof Frąckowiak

Sekretarz Komitetu Badań Naukowych

DZIEKAN I RADA WYDZIAŁU MECHANICZNO - ENERGETYCZNEGO POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ

mają zaszczyt zaprosić

WSZYSTKICH ABSOLWENTÓW

na

UROCZYSTĄ SESJĘ NAUKOWĄ

z okazji

XXX-lecia WYDZIAŁU

Sesja odbędzie się w dniach 27 - 28 maja 1994

pod honorowym patronatem

JM REKTORA

POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ

prof. dr hab. inż. Andrzeja Wiszniewskiego

Program uroczystości:

Piątek 27 maja 1994

miejsce spotkania: Aula Politechniki

10.00 - Uroczyste otwarcie SESJI NAUKOWEJ,

Powitanie Wszystkich Uczestników

10.30 - SESJA NAUKOWA cz. I

12.30 - obiad

13.30 - SESJA NAUKOWA cz. II

16.00 - Zwiedzanie Laboratoriów i Zakładów Instytutu Inżynierii Chemicznej i Urządzeń Ciepłych

18.00 - Spotkanie przy piwie obok fontanny - wspomnienia z dawnych lat

Sobota 28 maja 1994

10.30 - Zakończenie SESJI NAUKOWEJ

11.00 - 13.00 - Zwiedzanie PANORAMY RACŁAWICKIEJ

11.00 - 14.00 - Zwiedzanie WROCŁAWIA

od 16.00 - Imprezy towarzyszące

Serdecznie zapraszam wszystkich Absolwentów do liczego udziału w uroczystościach.

Dziekan Wydz. Mechaniczno - Energetycznego
prof. dr hab. inż. Jerzy Stańda

Wspomnienie**Profesor Adam Negrusz**

Z wielkim smutkiem przyjęliśmy wiadomość, że 22 marca 1994 r. po ciężkiej chorobie, zmarł emerytowany prof. zwyczajny Politechniki Wrocławskiej prof. dr inż. Adam Negrusz.

Prof. Adam Negrusz urodził się 24 grudnia 1921 roku we Lwowie.

Studia wyższe odbywał w latach 1939-1941 na Wydziale Mechanicznym Lwowskiego Instytutu Politechnicznego, a następnie w latach 1942-1944 w ramach tzw. kursów fachowych, na Politechnice Lwowskiej. Dyplom magistra inżyniera mechanika uzyskał w 1945 r. na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Stopień naukowy kandydata nauk technicznych otrzymał w 1955 r. na podstawie rozprawy pt. "Badania nad wtryskiem paliwa ciężkiego bez użycia pompy wtryskowej".

Prof. Negrusz pracę zawodową podjął jeszcze w okresie studiów na Politechnice Lwowskiej, gdzie w latach 1942-1944 pełnił funkcję młodszego asystenta w Katedrze Geometrii Wykreślnej.

W okresie 1944-1945 pracował w Elektrowni Miejskiej w Tomaszowie Lubelskim (jako kierownik ruchu), ucząc równocześnie w tamtejszym Liceum i Gimnazjum Ogólnokształcącym dla dorosłych. W latach 1945-1947 pracował jako konstruktor w Biurze Technicznym Huty "ZGODA" w Świętochłowicach oraz w Centralnym Biurze Konstrukcyjnym Zjednoczenia Przemysłu Maszynowego w Bytomiu.

W roku 1947 prof. Negrusz rozpoczął pracę w Katedrze Pomiarów Maszyn Politechniki Wrocławskiej, w charakterze starszego asystenta, a od roku 1949 na stanowisku adiunkta. W 1959 r. został mianowany docentem. Tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1971 r., zwyczajnego - w 1992 r. na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym Politechniki Wrocławskiej.

Działalność naukowa prof. Adama Negrusza koncentrowała się głównie wokół zagadnień miernictwa oraz metrologii zarówno w sensie budowy i badania różnego rodzaju aparatury pomiarowej jak również kompleksowych badań cieplnych urządzeń i obiektów energetycznych. Jego liczne prace obejmowały tematykę badawczą i konstrukcyjną.

Tematyka badawcza koncentrowała się wokół opracowań numerycznych, dotyczących metrologii oraz badań właściwości metrologicznych aparatury pomiarowej prowadzonych w celu jej udoskonalenia i podwyższenia dokładności. Na tym polu Jego osiągnięcia wyraziły się zainicjowaniem prac nad modelowaniem matematycznym przepływu przez zewężki pomiarowe, szerokimi i wielostronnymi badaniami metrologicznymi różnego typu przepływomierzy produkcji krajowej (w tym również przepływomierza własnej konstrukcji o działaniu opartym na elementach sprężystych), badaniami metrologicznymi pyłomierza radio izotopowego i rozwiązaniem wielu innych zadań z tej

dziedziny.

Prof. Negrusz prace swoje prezentował wielokrotnie na krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych. O ich wartości świadczą liczne przedruki Jego referatów w czasopismach o wysokiej randze naukowej i technicznej.

Wśród dokonań konstrukcyjnych na szczególną uwagę zasługuje zaprojektowana i wykonana przez Niego aparatura medyczna, zrealizowana dla potrzeb służby zdrowia, a także różne konstrukcje mechanicznych zespołów aparatury i systemów pomiarowych do identyfikacji parametrów cieplnych w siłowniach i ciepłowniach.

Prof. Adam Negrusz był promotorem 4 przewodów doktorskich oraz recenzentem licznych prac doktorskich i habilitacyjnych na uczelniach technicznych krajowych i zagranicznych (na Uniwersytecie Technicznym w Dreźnie). Sprawował również funkcję kierownika studium doktoranckiego w Instytucie Techniki Ciepłej i Mechaniki Płynów oraz prowadził seminarium naukowe na temat "Modelowanie procesów termooenergetycznych".

Działalność dydaktyczną prof. Adam Negrusz podjął od początku swojej pracy na Politechnice Wrocławskiej. Szczególny charakter Jego działań w tym okresie polegał na konieczności zorganizowania zajęć dydaktycznych, głównie laboratoryjnych w powojennych warunkach tworzenia się nowego polskiego ośrodka naukowego we Wrocławiu. Była to zatem działalność pionierska. Jako wykładowca cieszył się dużym uznaniem wśród studentów. Prowadził wykłady z miernictwa cieplnego, z pomiarów maszyn oraz liczne prace dyplomowe i przejściowe, a swoją bogatą wiedzę i doświadczenie mechanika oraz konstruktora potrafił precyzyjnie i interesująco przekazać studentom. Za działalność dydaktyczną otrzymał w 1981 roku nagrodę Senatu Politechniki Wrocławskiej.

Prof. Negrusz w latach 1960-1962 i 1966-1968 sprawował funkcję prodziekana Wydziału Mechaniczno-Energetycznego, a w latach 1965-1978 był redaktorem Wydziałowych Zeszytów Naukowych "Energetyka" oraz redaktorem wszystkich serii Zeszytów Naukowych Instytutu Techniki Ciepłej i Mechaniki Płynów. Ponadto w latach 1968-1973 kierował Zakładem Przyrządów i Przetworników Pomiarowych, w latach 1973-1975 - Zakładem Miernictwa Energetycznego; od roku 1984 do czasu przejścia na emeryturę tj. do 1992 roku prowadził Zakład Miernictwa Energetycznego i Izotopowego. Był On członkiem Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, członkiem Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego oraz członkiem Wrocławskiego Oddziału Komisji Budownictwa i Mechaniki PAN.

Za swoją działalność odznaczony został m.in. Krzyżami Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem Edukacji Narodowej.

Pasją życiową profesora Adama Negrusza była turystyka górską. Chętnie i często przemierzał szlaki tatrzańskie, karkonoskie i beskidzkie.

Prof. Adam Negrusz był człowiekiem o ogromnym autorytecie i kulturze osobistej, a równocześnie o wielkiej skromności. Jego rzetelna wiedza oraz sposób bycia zjednywały Mu serca i szacunek ludzi, z którymi pracował. W historii Wydziału Mechaniczno-Energetycznego Politechniki Wrocławskiej zapisał się złotymi literami. Pamięć o Nim pozostanie zawsze żywa.

Jerzy Stańda

Narada w MEN

13 kwietnia zebrali się w Warszawie na zaproszenie Ministra Aleksandra Łuczaka rektorzy szkół wyższych podległych MEN. Narada poświęcona była omówieniu aktualnych zadań i perspektyw oraz problemów rozwoju szkolnictwa wyższego. Wzięli w niej również udział: wiceminister EN prof. Kazimierz Przybysz, dyrektor Departamentu Szkolnictwa Wyższego, dr Jerzy Gąsiorowski, przewodniczący KBN, prof. Witold Karczewski i przewodniczący Rady Głównej i Szkolnictwa Wyższego, prof. Jerzy Osowski. Rektorzy otrzymali decyzję w sprawie przydziału dotacji budżetowej dla uczelni na działalność dydaktyczną. Min. Łuczak nazwał tegoroczny budżet "budżetem nadziei i przełomu". Rektorzy zaś, podczas dyskusji, używali raczej określeń "budżet przetrwania" lub - jeszcze ostrzej - "budżet beznadziei". Minister podniósł kwestię jakości kształcenia, resort będzie pełnił funkcje kontrolne i nadzorcze oraz bezwzględnie będzie egzekwował kryteria kadrowe ustalone przez Radę Główną. Pilotażowo, w roku bieżącym przeprowadzona zostanie ocena jakości kształcenia z fizyki i na kierunkach lekarskich. Zapowiedział opracowanie ustawy dotyczącej wyższych szkół zawodowych. Ministerstwo będzie - jak zapewniano - wspierać działania w zakresie integracji środowiska akademickiego, współpracować z instytutami PAN - również w zakresie dydaktyki - i "zmierzać do przełamania kryzysu finansowego w edukacji". Minister Przybysz w swoim wystąpieniu zapewnił, że autonomia uczelni jest nienaruszalna, inicjatywa należy do szkół wyższych a kierownictwo resortu będzie tylko stymulować pewne działania (m.in. poprzez bodźce finansowe). Zwiększenie liczby studentów - podkreślił - może się odbywać tylko na zasadzie racjonalizacji dydaktyki. Utrzymane będą studia 3. stopniowe (zawodowe, magisterskie i doktoranckie). Z satysfakcją odnotował, iż wzrósł wskaźnik scholaryzacji (w latach 90-93 z 13% do 18%) oraz liczba studentów na jednego "wysoko wykwalifikowanego nauczyciela akademickiego" (od stopnia doktora wwyż) z 9,5 do 14. Ze względu na skromne środki budżetowe zmniejszone będą środki na działalność ogólnotechniczną. Ministerstwo pracuje nad modyfikacją systemu wynagrodzeń i podziału dotacji na działalność dydaktyczną. Jednym z elementów, który ma być uwzględniony w nowym systemie będzie jakość i efektywność kształcenia. Skromne są środki na inwestycje w szkolnictwie wyższym (ok. 0,5 bln. zł), resort preferować więc będzie inwestycje o charakterze środowiskowym. O 14-15% wzrosną średnio płace w ramach czerwcowej waloryzacji (dla profesorów i doktorów habilitowanych więcej). Minister Karczewski zapewnił, że zwiększone będą środki na badania własne, przy czym KBN i MEN będą znacznie bardziej kontrolować efektywność ich wykorzystania. Dyskusję zdominowały kwestie skromnych środków finansowych. Zwracano uwagę na konieczność przeprowadzenia oceny szkół niepaństwowych, podkreślano złą sytuację materialną studentów i konieczność zmiany systemu stypendialnego, a także niesprawiedliwy podział środków na działalność statutową (instytuty i jednostki badawczo-rozwojowe zatrudniające 12 tys. pracowników otrzymały 2,5 bln. zł, a szkoły wyższe 1,25 bln zł przy zatrudnieniu 60 tys. pracowników). Apelowano do Ministra, aby jako wicepremier użył swych wpływów, w celu znacznego zwiększenia fundusz płac dla uczelni.

/mwj/

Gdzie jest informacja?

Poczta elektroniczna i podstawowe usługi sieci Internet (TELNET/FTP/GOPHER), o których pisaliśmy w poprzednich odcinkach cyklu *Pierwsze kroki w sieci* (PRYZMAT, nr 27 i 28), mogą być skutecznym środkiem uzyskiwania wielu cennych informacji pod warunkiem, że wiadomo, gdzie ich szukać. Funkcjonujące w sieci komputery zwykle udostępniają swoje zasoby (np. moc obliczeniową, oprogramowanie, systemy plików, bazy danych), ale często oferują również systemy informacyjne, zapewniające dodatkowe usługi, ułatwiające poszukiwanie informacji w sieci. Często takie systemy informacyjne są dla użytkowników bardziej atrakcyjne niż właściwe zasoby, zwłaszcza dla osób stawiających pierwsze kroki w sieci.

Podane dalej informacje mają ułatwić poszukiwanie informacji w sieci. W załączonej tabeli zestawiono dane adresowe niektórych komputerów sieci PWRNET i oferowane przez nie usługi. W dalszej części tekstu opisano wybrane komputery jako źródła informacji i wskazano sposoby dostępu sieciowego. Wyboru dokonano z punktu widzenia potencjalnego zainteresowania ze strony użytkowników komputerów klasy IBM PC, włączonych do sieci lokalnych typu Novell. W opisie stosuje się odwołania do komputerów z tabeli podawane w formie numeru, umieszczonego w pierwszej kolumnie tabeli, ujętego w nawiasy kwadratowe.

Sieć PWRNET. Głównymi zasobami sieciowymi są komputery zainstalowane w Centrum Informatycznym Politechniki Wrocławskiej - zasoby centralne [2,3,4,5] oraz komputery instytutów zaawansowanych w dziedzinie zastosowań informatyki i sieci komputerowych [1,6,7,8,9,10,11,12,13]. W większości oferują one typowe usługi sieciowe jedynie zarejestrowanym użytkownikom. Dwa z nich działają także jako tzw. serwery GOPHER [2,6] i stanowią cenne źródło informacji o sieci, dostępne praktycznie dla wszystkich - via PC GOPHER client. Kilka komputerów funkcjonuje w roli tzw. anonymous FTP-server, udostępniając w sieci część systemu plików [1,4,5,6,8].

Sieć NASK. W tabeli ujęto kilka najbardziej znanych komputerów. Szerszy (ale chyba niekompletny) wykaz zasobów sieciowych NASK można uzyskać via GOPHER Politechniki Wrocławskiej [2], wskazując kolejno opcje menu:

- Inne Gophery
- Instytut Materiałoznawstwa i Mechaniki Technicznej
- Różne informacje i zbiory
- Różne informacje o sieci Internet
- Polskie zasoby sieciowe

i ewentualnie przesyłając zbiór na własny komputer.

Sieć światowa. W tabeli umieszczono jedynie wybrane przykłady. I znów korzystając z usługi GOPHER na komputerze [2] po kolejnym wyborze opcji:

- Inne Gophery
- Instytut Materiałoznawstwa i Mechaniki Technicznej
- Różne informacje i zbiory
- Różne informacje o sieci Internet
- yanoff_info

uzyskamy dostęp do obszernego zbioru danych o

światowych zasobach sieci Internet, uporządkowanych hierarchicznie wg dziedzin zastosowań z podaniem krótkiej charakterystyki udostępnianych informacji i sposobu dostępu sieciowego. Korzystając z FTP i komputera [13] można uzyskać zbiory \INTERNET\INTERNET.LIB i \INTERNET\FTPSITES.TXT, które zawierają odpowiednio wykaz katalogów bibliotecznych i baz danych w USA oraz listę komputerów z całego świata, dostępnych via anonymous FTP (dane z lat 1991-92).

Źródła informacji. Usługa GOPHER wydaje się w tej chwili najbardziej skutecznym sposobem udostępniania informacji oraz wyszukiwania źródeł informacji w sieci. Szczegółowe informacje o tym systemie, w tym pełną dokumentację można znaleźć m.in. w [2]. Serwer GOPHER [6] oferuje szereg interesujących informacji, m.in. zbiory FAQ - "frequently asked questions", które dają zwarte odpowiedzi na szereg typowych pytań i problemów zgłaszanych przez użytkowników sieci.

Osoby potrzebujące różnego typu oprogramowania - poprzez usługę FTP - mają dostęp do oprogramowania "public domain" dla środowiska MS DOS, WINDOWS [1,6,8,11,13] i UNIX [6,8], w tym także do pakietów oprogramowania oferowanych na CD-ROM [6]. Często oprogramowanie przechowywane jest w formie upakowanej i przed użyciem konieczne jest rozpakowanie; administratorzy zwykle umieszczają odpowiednie wskazówki w zbiorach typu README, np. [8]. Administratorzy sieci Novell znajdują najnowsze wersje elementów oprogramowania sieciowego systemu NetWare 3.11, a także oprogramowania "public domain" (m.in. PMAIL, TELNET, FTP, GOPHER) na komputerach [1,13]. Jeśli te źródła okażą się niewystarczające, to można sięgnąć do komputerów za granicą, najlepiej [20,21,22,24,25,26], które stanowią przebogate i względnie łatwo dostępne archiwa wszelkiego typu oprogramowania oraz innych informacji.

Ci, dla których sieć jest tylko narzędziem umożliwiającym dostęp do informacji z różnych dziedzin, będą ich poszukiwać via GOPHER i - prawdopodobnie - przez połączenia via TELNET. Komputery [27,28] oferują dostęp terminalowy (via TELNET) do baz danych bibliograficznych. Komputer [27] obsługuje system informacyjny Biblioteki Kongresu USA.

Część użytkowników zainteresuje prawdopodobnie zestaw dokumentów Komitetu Badań Naukowych, dostępny via anonymous FTP na komputerach [4,16].

Systemy informacyjne. System GOPHER - mocno tu polecany - nie jest doskonały, ani jedyny. Przy korzystaniu z niego mogą wystąpić trudności w łączności, zwłaszcza w warunkach znacznego obciążenia sieci. Mimo, że pozwala on w prosty sposób przysyłać zbiory z serwerów FTP, to niektóre komputery nie chcą z nim współpracować. W takich przypadkach należy użyć bezpośrednio usługi FTP.

Inny, bardziej zaawansowany sieciowy system informacyjny WWW, oferuje szersze możliwości, m.in. dostęp do danych w formacie tzw. hypertextu, ułatwiającym znakomicie poszukiwanie informacji, a także do informacji graficznej. Na razie nie jest on powszechnie stosowany w sieci PWRNET w środowisku Novell, ale zainteresowani mogą uzyskać dostęp do tego systemu - tylko w trybie znakowym - łącząc się via TELNET z komputerem [7] i otwierając sesję

jako użytkownik WWW - poleceniem login www (hasło nie jest wymagane).

Zalecenia i ostrzeżenia. Na koniec kilka wskazówek praktycznych. Drogi użytkowniku sieci, staraj się szukać informacji możliwie jak najbliżej. Sprawdź, czy nie znajdziesz jej na którymś z komputerów sieci PWRNET. Wiele z nich przechowuje informacje ściągnięte ze świata i stale je aktualizuje. Przesyłanie zbiorów w obrębie sieci PWRNET jest bardzo szybkie - w przeciwieństwie do transmisji z innych komputerów w kraju i za granicą.

Unikaj połączeń międzynarodowych, zwłaszcza do USA, a jeśli już musisz, to wybieraj odpowiednią porę. Powinieneś unikać połączeń w godzinach intensywnej pracy odległego komputera wg czasu lokalnego. Przykładowo, nie łącz się z komputerami amerykańskimi w godzinach popołudniowych i wieczornych, gdy po uwzględnieniu różnicy czasu przy-

padają one na godziny 6.00 - 19.00 tamtejszego czasu.

Przy przesyłaniu zbiorów, zwłaszcza dużych, weź pod uwagę, że średnia szybkość przesyłania na duże odległości może spadać do wartości rzędu 100-1000 B/s, co znacznie wydłuża czas przesyłania. Przesyłaj zbiory: w obrębie Europy - w godzinach wieczornych, z USA - we wczesnych godzinach porannych.

Pamiętaj, że nieprzemyślane działania powodują zbędny ruch w sieci i utrudniają korzystanie z niej innym użytkownikom. Powodzenia!

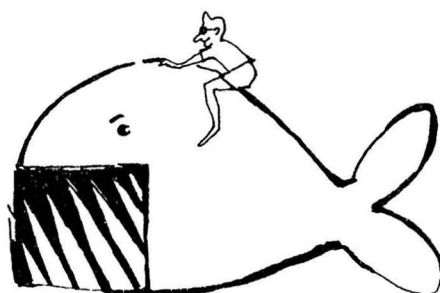
Andrzej Stanisław

Redakcja przeprasza Czytelników i Autora za liczne błędy w tekstach z cyklu **Pierwsze kroki w sieci**. (PRYZMAT, nr 27 i 28), nie zawinione przez Autora, a spowodowane wyjątkową złośliwością chochlika drukarskiego, szalejącego w redakcyjnym komputerze.

Wybrane adresy i usługi w sieci PWRNET

Lp.	Adres		Usługi				Uwagi
	symboliczny	numeryczny	MAIL	TELNET	FTP	GOPHER	
<i>Sieć PWRNET</i>							
1	KCHF.CLPWR.WROC.PL	156.17.2.60	+		+		(1)
2	MVAX.CLPWR.WROC.PL	156.17.5.1	+	+	+	+	
3	SUN2.CLPWR.WROC.PL	156.17.5.2	+	+	+		
4	SUN1000.CLPWR.WROC.PL	156.17.5.3	+	+	+		(1)
5	PLWRTU11.CLPWR.WROC.PL	156.17.5.11	+	+	+		(1)
6	LDHPUX.IMMT.PWR.WROC.PL	156.17.8.1	+	+	+	+	(1)
7	LDSCOUX.IMMT.PWR.WROC.PL	156.17.8.25		+			
8	FTP.ICT.PWR.WROC.PL	156.17.9.29	+	+	+		(1)
9	SUN10.CLPWR.WROC.PL	156.17.10.1	+	+	+		
10	CI3UX.CLPWR.WROC.PL	156.17.10.3	+	+	+		
11	ITAN.ITA.PWR.WROC.PL	156.17.30.3	+		+		
12	HP750TS.ITA.PWR.WROC.PL	156.17.30.10	+	+	+		
13	ZR.ITA.PWR.WROC.PL	156.17.31.1	+		+		
<i>Polska (NASK)</i>							
14	FTP.FUW.EDU.PL	148.81.4.8			+	+	(1)
15	GANDALF.NASK.ORG.PL	148.81.16.49		+			
16	FRODO.NASK.ORG.PL	148.81.16.50	+	+	+		(1)
17	PLEARN.EDU.PL	148.81.18.1	+	+	+	+	(1)
18	GALAXY.UCLAGH.EDU.PL	149.156.96.9	+	+	+	+	(1)
19	PLTUMK11.BITNET	158.75.1.15	+	+			
<i>Świat</i>							
20	FTP.FUNET.FI	128.214.6.100			+		(1)
21	INFO.FUNET.FI	128.214.6.102		+			
22	GARBO.UWASA.FI	128.214.87.1			+		(1)
23	RISC.UA.EDU	130.160.4.7			+		(1)
24	FTP.UNIVIE.AC.AT	131.130.1.4			+		(1)
25	NOVELL.COM	137.65.4.1			+		(1)
26	ARCHIE.EDVZ.UNI-LINZ.AC.AT	140.78.3.8			+		(1)
27	LOCIS.GOV	140.147.254.3		+			
28	DRA.COM	192.65.218.43		+			

(1) Anonymous FTP-server

Rozmowa z Prorektorem ds. Nauczania, dr hab. Zdzisławem Kremensem profesorem Politechniki Wrocławskiej

Wiosenne porządki

- **Panie Profesorze, załatwiona została sprawa rekrutacji na studia. Czy wprowadzony system zapewni, Pańskim zdaniem, dopływ właściwych kandydatów?**

- Zdecydowaliśmy, że nabór będzie prowadzony bez egzaminów. Zmusza nas do tego zarówno sytuacja rynkowa (inaczej nastąpiłby odpływ kandydatów na inne uczelnie), jak i potrzeba uczciwszego niż pobieżny egzamin systemu weryfikacji kandydatów. Ten duży nabór wymaga zdecydowanej selekcji studentów na I roku studiów, prowadzonej bardziej restrykcyjnie niż na dalszych latach. Koncepcja nasza znajduje potwierdzenie w opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Przedmiotem dyskusji z dziekanami będzie obecnie forma tych restrykcji: czy np. zrezygnować z wpisów warunkowych na II i III semestr? Dochodzę do przekonania, że w imię skutecznego przeprowadzenia selekcji należy zrezygnować z wybieralności zajęć właściwej dla dalszych lat. Student musi przeskoczyć pewien próg, czyli zaliczyć istotne przedmioty. Taka zasada uzmysłowi studentom, że przyjęcie na uczelnię nie stanowi jeszcze *carte blanche* na 5 lat, ale że oczekuje się od nich wysiłku - utrzyma się w ten sposób wysoki poziom nauczania.

Dopiero student II roku, czyli ten, który przeszedł weryfikację, wart jest inwestowania w jego wykształcenie. Dlatego uważam, że program I roku powinien być skonstruowany tak, by nie obejmował kosztownych zajęć w laboratoriach komputerowych czy kursów językowych. Ten schemat wymaga zatwierdzenia przez Senat i Rady Wydziałów.

- **Jak się to ma do limitów przyjęć?**

- Dotąd limity były określane przez kolegia dziekańskie. Ustalane wielkości miały wynikać z liczebności kadry na wydziale, objętości sal wykładowych itd., ale nie uwzględnia się tu elementów, które muszą być sumowane w skali uczelni, jak np. zajęcia z matematyki i fizyki, wynikające z tego zapotrzebowanie na godziny ponadwymiarowe, czy na sale dla zajęć ogólnouczelnianych. Dlatego zaproponowałem, by limity wydziałowe były określane przez Rady Wydziałów (z uwzględnieniem możliwości wydziału), a sumaryczne zapotrzebowanie jest przedmiotem analizy Senatu. Ze względu na strukturę zajęć na pierwszym roku, nie przewiduję istotnych ograniczeń stąd wynikających. Ostateczny limit przyjęć zostanie zatwierdzony w kwietniu przez Senat.

- **W tym roku wprowadzono po raz pierwszy system egzaminów przedwstępnych. Jaki jest ich cel?**

- Zróznicowanie poziomu liceów sprawia, że stopnie na świadectwach maturalnych nie dają bezwzględnej informacji o poziomie kandydata. Tracą na tym osoby z renomowanych szkół, zwłaszcza gdy starają się o miejsca na obleganych wydziałach. Egzamin przedwstępny daje możliwość "oderwania się" od stopni maturalnych. Bez tego systemu niektóre osoby nigdy nie dostałyby się na wymarzony wydział choćby w ciągu kilku lat starań o przyjęcie nauczyły się języka czy rysunku czy ma-

tematyki na piątkę.

- **Jak ocenia Pan Profesor liczbę osób, które zechcą skorzystać z szansy egzaminu?**

- Sądzę, że liczba ta nie przekroczy kilku procent. Większość kandydatów skorzysta pewnie z możliwości dostania się na inny wydział, ale jesteśmy przygotowani do przeegzaminowania nawet dużej liczby chętnych.

- **Ostatnio na posiedzeniu Senatu żywą dyskusję wzbudził projekt rozliczania pensum dydaktycznego.**

- Przedstawiony projekt przeszedł w pierwszym, zresztą dodajmy to: tajnym, głosowaniu, co świadczy o zrozumieniu środowiska dla proponowanej koncepcji, mimo że tego typu sprawy skłaniają do formułowania roszczeń. W dyskusji przewijało się zresztą to podejście. Uznałem, że dyskusja powinna być sprowadzona do konkretnych, czyli trzeba oszacować nasze możliwości finansowe. Każda dodatkowa ulga czy przywilej pociąga za sobą wymierne obciążenia finansowe. Jako nauczyciel akademicki chciałbym jak najdogodniejszych warunków, ale mogę obracać się tylko w zakresie środków, którymi Uczelnia dysponuje. No, ale projekt przeszedł, w dodatku zgodzono się na dwuletni okres jego funkcjonowania. Daje to pewien oddech i okazję do zbierania doświadczeń. Jeden ze związków zawodowych zauważył, że uwzględniono tu nie tylko Rektora i pojedynczego pracownika, ale też zakład i jego kierownika. Planowanie w rzeczywistej grupie uwzględnia realia organizacji dydaktyki.

- **Jakie dalsze porządki w dydaktyce są jeszcze planowane?**

- Pierwszą sprawą jest sposób sformułowania i zawartość programowa przedmiotu zgłaszanego do katalogu. W tym celu wydałem pismo okólne, które może być odebrane jako uciążliwość administracyjna, ale intencją jego jest skłonienie pracownika do dopracowania i uszczegółowienia oferty kursu: zawartości godzinowej, zakresu literatury podstawowej i dodatkowej, towarzyszących laboratoriów itd. To wszystko powinno trafiać do dokumentacji dziekanatu jako zapis programu przedmiotu. Zatwierdzanie treści ofert nie powinno być automatyczne. Powinna je zatwierdzać komisja rady wydziału (lub sama rada), a dziekan powinien mieć prawo weta. Tak powstaje katalog ofert wydziału. Po takiej samej procedurze przedmiot może znaleźć się w katalogu ogólnouczelnianym.

Następna pilna sprawa to komputeryzacja wydziałów. Zabieramy się do tego w małej grupie osób, które zebrały już doświadczenia przy kom-

puteryzacji Wydziałów Chemii, Elektroniki oraz Informatyki i Zarządzania. Chodzi o utworzenie jednorodnego ("kompatybilnego") systemu dla wszystkich wydziałów. Trzeba stworzyć pewne standardy, uzgodnić kody, systemy numeracji, bazy danych, które wkrótce ułatwią działanie sieci wydziałowo - dydaktycznej. Uważam zorganizowanie komputerowego systemu obsługi dydaktyki za priorytetowe zadanie Uczelni. Jeżeli zwiększymy liczbę studentów i rozszerzamy zakres wybieralności, gwałtownie rośnie potrzeba takiego systemu. Doświadczyły już tego Studia WF i Języków Obcych oraz Instytuty Matematyki i Fizyki, bo obsługują one największe grupy osób, nie mówiąc o największych wydziałach.

W kwietniu (5 miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego) musi wejść nowy regulamin studiów. Jest już pierwszy projekt zmian, który będzie poddany pod dyskusję Dziekanom, Komisji Senackiej i Samorządowi Studenckiemu, a wreszcie przedstawiony Senatowi. Zakres proponowanych zmian będzie zależał od opinii środowiska. Niektóre punkty są ogólnie akceptowane, jak np. przesunięcie terminów wybierania przedmiotów przez studentów. Jak już mówiłem, niezbędne staje się ograniczenie wybieralności zajęć na pierwszym roku, aby narzucić pewne progi, zaś wszystkim studentom stworzyć pewien minimalny zasób wiedzy obowiązkowej. Już w poprzedniej kadencji prorektor, profesor Tadeusz Luty wprowadził minimalne wymogi dla całej Uczelni. Jest to bardzo ważne i potrzebne. Analogicznie obowiązkowe minima powinny być ustalone na poszczególnych wydziałach.

Trzeba ostatecznie określić zakres wybieralności. Obecnie niektóre wydziały poszły na pełną dowolność w tym zakresie, podczas gdy inne *de facto* nie stwarzają żadnych możliwości wyboru. Potrzebny jest złoty środek. Wydział nie może zrezygnować z odpowiedzialności za kształcenie.

- **Jaki jest związek wybieralności z systemem kredytowym?**

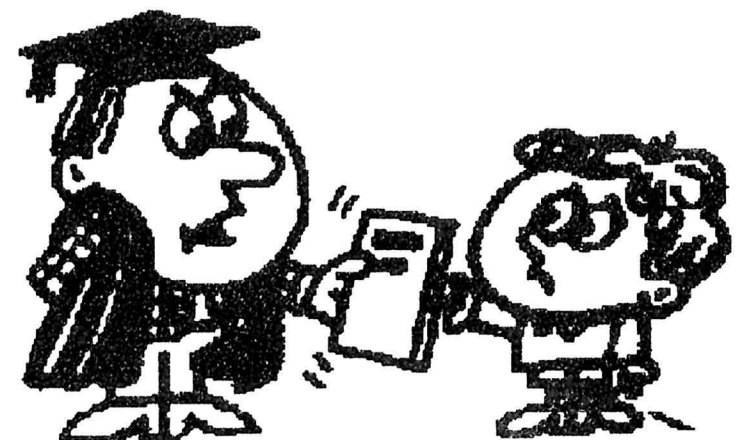
- Do końca kadencji chciałbym stworzyć przynajmniej projekt takiego rozwiązania. Jako uczelnia, która przeszła przez doświadczenia wybieralności (dobre czy złe, ale zawsze prawdziwe), mamy większe szanse opracowania sensownego rozwiązania niż ci, którzy znają sprawę tylko z teorii.

- **Kiedyś modne było określanie skuteczności dydaktycznej. Czy jest ono jeszcze brane pod uwagę?**

- Zauważmy, że kryterium skuteczności dydaktycznej jest przeciwstawne jakości nauczania, bo brak odsiewu wśród studentów zwykle towarzyszy obniżeniu wymagań. Uczelnia typu Politechniki Wrocławskiej powinna dbać o prestiż. Jej dyplom powinien nobilitować, nie może więc być łatwy do zdobycia.

- **Dziękuję Panu Profesorowi za rozmowę.**

Rozmawiała Maria Kisza

Symposium**AUTOMATYZACJA
PRODUKCJI****Problemy kształcenia
i wdrażania**

W dniach 7 i 8 kwietnia 1994 w Auli Politechniki Wrocławskiej odbyło się zorganizowane przez Instytut Technologii Maszyn i Automatyk Symposium pt. "Automatyzacja produkcji - problemy kształcenia i wdrażania". Formalnym celem Symposiumu było oficjalne otwarcie laboratorium o nazwie "Centrum Systemów Produkcyjnych". Powstało ono przy udziale programu TEMPUS. Głównym celem symposiumu było przybliżenie obszaru działania i zadań jakie przed tego rodzaju jednostką można nakreślić. W Symposiumie uczestniczyło ponad 180 osób reprezentujących większość ośrodków naukowych z kraju, przedstawicieli ośrodków zagranicznych z Niemiec, Wielkiej Brytanii, Czech oraz duża grupa przedstawicieli zakładów przemysłowych Dolnego Śląska i okolic.

Rys historyczny

Początki laboratorium CSP sięgają 1990 roku, kiedy to w ramach programu "TEMPUS" powstał projekt JEP 1005 dotyczący wsparcia nowo utworzonego na Wydziale Mechanicznym Politechniki Wrocławskiej kierunku studiów o nazwie "Automatyka i Robotyka".

W projekcie brały udział cztery jednostki:

- Instytut Sterowania Obrabiarek i Urządzeń Wytwórczych z Uniwersytetu w Stuttgarcie,
- Instytut Obrabiarek z Uniwersytetu w Stuttgarcie,

- Departament Wytwarzania i Inżynierii Systemów z Uniwersytetu Brunela - z Londynu,
- Instytut Technologii Maszyn i Automatyk Politechniki Wrocławskiej.

Projekt obejmował cztery główne aktywności:

- opracowanie planu i programu studiów,
- przebudowę i wyposażenie laboratorium,
- doszkolenie personelu nauczającego oraz
- kształcenie studentów.

W tym czasie ani Wydział ani Instytut nie dysponowały odpowiednim zapleczem laboratoryjnym dla potrzeb nowego kierunku studiów, dlatego też jednym z celów projektu JEP 1005 było utworzenie nowoczesnego laboratorium, w którym reprezentowane były by wszystkie moduły charakterystyczne dla komputerowo zintegrowanego wytwarzania (CIM). W czasie trwania projektu sukcesywnie kompletowano sprzęt i oprogramowanie. W ramach JEP-u 1005 zakupiono w ciągu 3 lat urządzenia, komputery, oprogramowanie oraz literaturę naukową techniczną za sumę 250000 ECU.

Udało się także pozyskać dodatkowe źródła fi-

nansowania, w tym projekty KBN, środki finansowe z tzw. działalności statutowej, ale także ze współpracy z przemysłem. Ocenia się, że urządzenie laboratorium do jego dzisiejszego stanu pochłonęło sumę 12-13 mld złotych.

Większość urządzeń i oprogramowania zakupionego po dokładnej analizie wielu zachodnich laboratoriów o podobnym przeznaczeniu ma charakter profesjonalny.

Zadania i rozwój laboratorium CSP.

Laboratorium podjęło swoją działalność praktycznie w momencie zainstalowania pierwszych urządzeń, a więc już ponad dwa lata temu. Włączenie Centrum do zajęć dydaktycznych odbywało się systematycznie, w miarę uruchamiania nowych ćwiczeń. Takich tematów, obejmujących obszar CIM jest obecnie kilkanaście. W zajęciach tych biorą udział studenci 4 wydziałów, bowiem w związku z istniejącym systemem kształcenia w Politechnice Wrocławskiej, studenci mają duże możliwości wyboru poszczególnych przedmiotów stosownie do swoich zainteresowań.

Równoległe z zajęciami dla studentów, laboratorium podjęło też doszkolenie, które sprowadziło się na razie do szeregu seminariów, na których prowadzonymi byli przedstawiciele zagranicznych uczelni. Dla przykładu w 1993 roku laboratorium zorganizowało, głównie w ramach akcji TEMPUS 6 seminariów na następujące tematy:

1. Jakość - niewykorzystany czynnik

efektywności produkcji przemysłowej

efektywności produkcji przemysłowej

2. Automatyzacja przepływu informacji technicznej w komputerowo zintegrowanym wytwarzaniu

3. Wprowadzanie systemów zarządzania jakością do produkcji przemysłowej

4. Tendencje w technikach wytwarzania

5. Projektowanie zgodnie z wymogami obróbki i montażu - Design for Manufacture and Assembly (DFMA)

6. Strategia wytwarzania

Podobnie w tym roku zaplanowano serię seminariów, a pierwsze z nich odbyło się w dniach 14 i 15 kwietnia i dotyczyło organizacji i zastosowania pomocniczych środków produkcji w wytwarzaniu elastycznym.

Warto tu zwrócić uwagę na fakt, iż w seminariach przeważającą większość uczestników stanowią przedstawiciele przemysłu. Uczestnikami ostatniego seminarium byli w 100% przedstawiciele zakładów przemysłowych z terenu południowo-zachodniej Polski.

Tematyka oferowanych przez Centrum kursów

i szkoleń to m.in.:

- komputerowo wsparte projektowanie,
- integracja systemów CAD/CAM,
- zapewnianie jakości w procesach wytwarzania,
- organizacja narzędzi w procesach wytwarzania,
- podstawy elastycznej techniki montażu,
- programowanie robotów przemysłowych,
- programowanie urządzeń NC,
- zastosowanie i programowanie sterowników logicznych PLC.

Za najważniejsze zadania, obok szkolenia i doszkolenia widzimy transfer nowoczesnej technologii do przemysłu oraz badania naukowe. Transfer nowoczesnej technologii z laboratoriów badawczych do przemysłu jest szczególnie ważny dla małych i średnich przedsiębiorstw, które nie są w stanie prowadzić badań finansowanych we własnym zakresie.

/-/

NA WYDZIAŁACH**ELEKTRONIKA**

Na posiedzeniu 13.04.94 Rada Wydziału Elektroniki przyjęła recenzję i wyznaczyła kolokwium habilitacyjne dra Tadeusza Maciaka z Politechniki Białostockiej.

Wybrano prof. D.J. Bema na kandydata do IV Wydziału (Nauk Technicznych) PAN.

Zatwierdzono zmienione programy studiów na Wydziale.

Po kolokwium i wykładzie habilitacyjnym nadano stopień doktora habilitowanego drowi inż. Krzysztofowi Gałkowskiemu tytuł doktora habilitowanego.

Dziekan A. Mulak poinformował o przewidywanym na koniec czerwca (w czasie Symposiumu Kompatybilności Elektron.) doktoracie h.c. dla p. Stumpersa, a także o zlocie dziekanów wydziałów elektroniki i elektrycznych w maju.

W związku z przyznaniem Wydziałowi na I kwartał kwotą 2,7 mld zł na granty statutowe, przewidyuje się ich rozdział na kolegium dziekańskim.

CHEMIA

6 kwietnia Rada Wydziału po kolokwium habilitacyjnym i wykładzie habilitacyjnym dr Jolanty Gust z Instytutu Techniki Budowlanej w Warszawie nadała jej stopień doktora habilitowanego.

MECHANICZNO**- ENERGETYCZNY**

Na marcowym posiedzeniu Rady Wydziału przewodniczącym Wydziałowej Komisji Wyborczej został dr hab. inż. Zbigniew Królicki.

Przedstawicielem młodszych nauczycieli akademickich został dr inż. Sławomir Misztal, przedstawicielka pozostałych pracowników - p. Alina Przewdziekowska, a przedstawicielem studentów - p. Piotr Jaróg.

Utworzono Doraźną Wydziałową Komisję ds. Awansowania w składzie: prof. Jerzy Stańda (przewodniczący), prof. Mirosław Werszko, prof. Eugeniusz Kalinowski, prof. Eugeniusz Bodio, dr hab. Zbigniew Królicki.

W dyskusji nad systemem ocen działalności dydaktycznej większość Rady opowiedziała się za stosowaniem raczej ankiet niż hospitacji.

NA WYDZIAŁACH

ARCHITEKTURA

W lutym wszczęto przewody habilitacyjne doc. Józefa Gierczaka ("Fenomen auta w przestrzeni") i dra Andrzeja Majdowskiego ("Studia z historii architektury sakralnej w Królestwie Polskim"). Wszczęto postępowanie o nadanie tytułów profesorów dla 4 osób spoza PWr., i jedno postępowanie kwalifikacyjne osoby spoza PWr do zatrudnienia na stanowisku profesora.

16 marca Rada nadała stopień doktora z zakresu architektury i urbanistyki magistrowi inż. arch. Salamowi Ahmedowi Mohammadowi z Politechniki Poznańskiej za pracę "Rehabilitacja miast arabskich z uwzględnieniem walorów historycznych na przykładzie miasta Mosul".

30 marca Rada nadała stopień doktora magistrowi inż. arch. Wissamowi Najeedowi Shawiemu za pracę "Informacje funkcjonalne w tradycyjnej architekturze grupowo - szeregowej (dla rodzin o średnich dochodach)".

Odbyło się kolokwium habilitacyjne i wykład habilitacyjny dra Roberta Asta z Politechniki Poznańskiej nt. "Delimitacje architektoniczno - krajobrazowe stref pbrzeży". Rada podjęła uchwałę o nadaniu kandydatowi stopnia doktora habilitowanego.

Powołano Komisję Nauki i Rozwoju Kadry Naukowej pod przewodnictwem Dziekana, dra hab. inż. arch. Stanisława Medekszy.

W jej skład wchodzi: prof. Edmund Małachowicz, prof. Ryszard Żabiński, prof. Andrzej Grudziński, dr Stanisław Lose, doc. Józef Gierczak, prof. Eugeniusz Bagiński, prof. Tadeusz Zipsler, prof. Miron Sikorski, doc. Barbara Stepniewska, dr Kazimierz Gruna. Do zakresu działań Komisji należy: merytoryczny odbiór prac naukowo - badawczych, sprawy dotyczące tytułu naukowego i stopni naukowych oraz współpraca z zagranicą.

13 kwietnia odbyło się uroczyste posiedzenie Rady Wydziału Architektury z okazji 80-lecia urodzin prof. Kazimierza Ciechanowskiego, potomka znanej rodziny naukowców i pionierów taternictwa. Profesor Kazimierz Ciechanowski ukończył Wydział Architektury Politechniki Lwowskiej, a znalazłszy się po wojnie we Wrocławiu uczestniczył w organizacji tutejszego Wydziału Architektury. Kierował Zakładem Kompozycji Architektury, prowadził zajęcia na WSSP i Uniwersytecie Wrocławskim. Był też prezesem Zarządu Oddziałowego SARP. Choć od 10 lat jest na emeryturze, nadal uczestniczy w życiu zawodowym. Zaledwie 2 tygodnie temu wypromował kolejnego doktora.

O bogatym dorobku Jubilata mówili doc. Tadeusz Biesiekierski i prof. Jacek Fuliński, przedstawiciele SARP z prezesem Andrzejem Zwierzchowskim i wychowankowie. Wiceprezes WTN, prof. Ryszard Sroczyński, zwrócił się do Jubilata i do prof. Fulińskiego z prośbą o pilne przygotowanie materiału wspomnieniowego o Politechnice Lwowskiej w związku z jej 150-leciem i nadchodzącym jubileuszem 50-lecia Politechniki Wrocławskiej. Wspominano wybitne postacie lwowskiej i wrocławskiej architektury: Zbigniewa Kupca i Zbigniewa Warzałę.

Uroczystość została uświetniona wystawą prac profesora Kazimierza Ciechanowskiego.

Tempus Input

Wymiana i współpraca

Wydział Architektury prowadzi od lat akcję wymiany studentów z ośrodkami zagranicznymi w ramach warsztatów (praktyk). **Dr inż. arch. Andrzej Poniewierka** organizował początkowo te wyjazdy na zasadzie wymiany bezdewizowej: goście byli kwaterowani w domach studentów. Obecnie, dzięki programowi Tempus Input od trzech lat możliwe są nie tylko krótkie wyjazdy, ale i studia za granicą dające niezależność finansową. Do tej pory wysłano około 15 studentów rocznie, co w skali Wydziału stanowi znaczącą liczbę.

Utrzymywane są kontakty z 2 uczelniami angielskimi: Kingstone University i Humberstone University, z 2 uczelniami niemieckimi: FH Wiesbaden i w Weimarze oraz z duńską Horsens Politechnik.

W zależności od uczelni zapraszającej pobyty trwają 1 semestr lub 1 rok. W Horsens studenci bronili na normalnych zasadach prac dyplomowych, przy czym uzyskali 11 punktów na 13 możliwych. Ze względów formalnych studenci ci musieli jeszcze raz zdawać egzaminy dyplomowe na Politechnice Wrocławskiej. Wzięli w nich udział rektor Horsens Politechnik, Sven Tröst i dziekan Jan Wolf. Być może uda się w przyszłości zrealizować koncepcję, by mieszana komisja mogła przyznawać dyplom uznawany przez obie uczelnie.

Z powodzeniem realizuje się tygodniowe wymiany grup studenckich z FHT Stuttgart i FH Wiesbaden. Polegają one na realizacji konkretnych tematów w mieszanych grupach pod opieką polskich i niemieckich nauczycieli akademickich. Przez 2

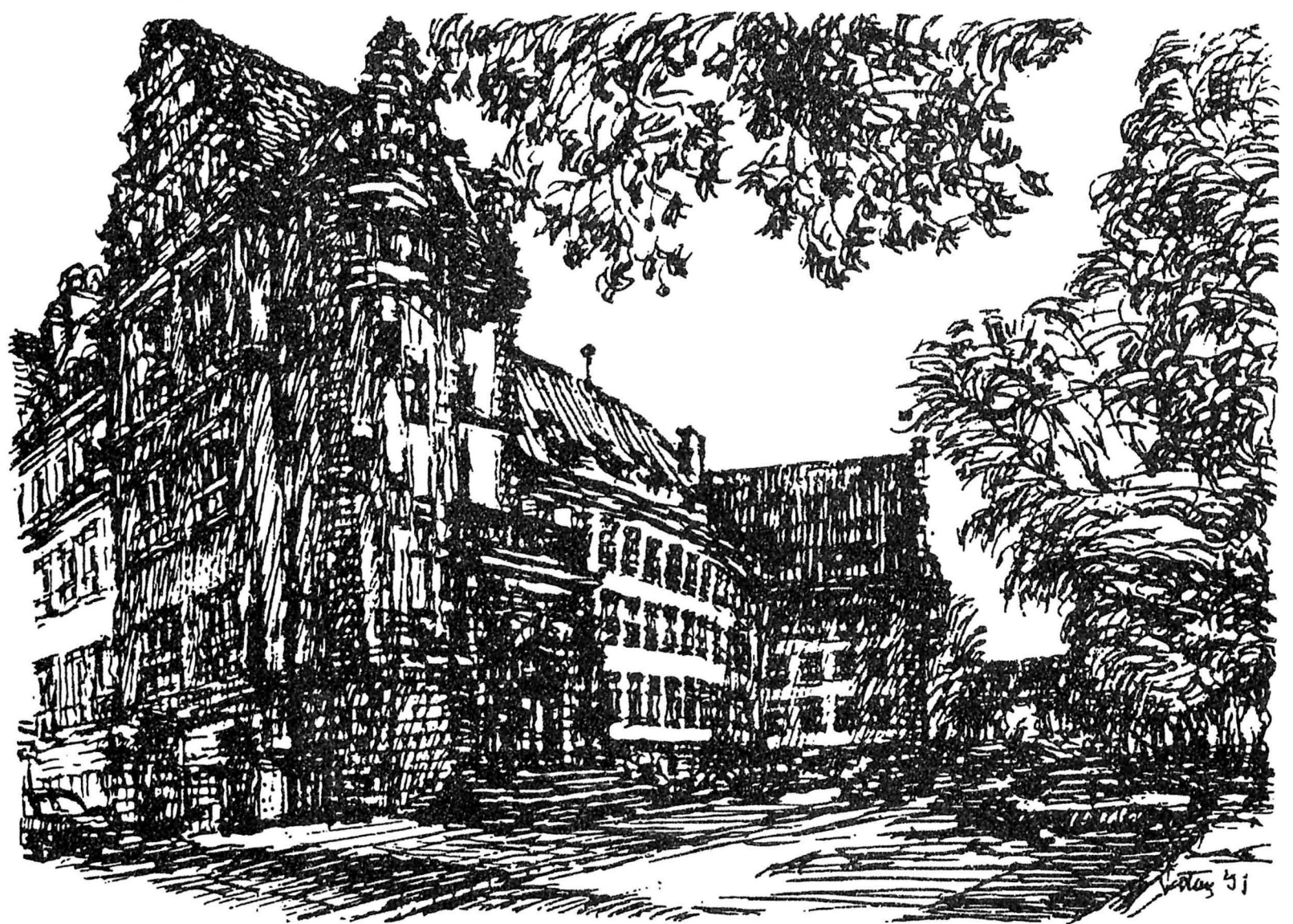
lata grupy te pracowały w Krzyżowej k. Świdnicy, w byłej posiadłości von Moltkego.

Najnowszym osiągnięciem jest nawiązanie kontaktów z Technische Universität Berlin. Dwa tygodnie temu wyjechała tam na tygodniowe warsztaty kolejna grupa studentów. Realizują tam urbanistyczny temat dotyczący Uniwersytetu Viadrina, a więc pogranicznego obszaru Frankfurtu n/Odrą i Słubic.

Zarówno kontakty realizowane wcześniej, jak w ramach programu Tempus świadczą, że wrocławski Wydz. Architektury kształci na dobrym poziomie. Tutejsi absolwenci uzyskują wyraźny profil artystyczny, bardzo bogata jest ich wiedza z historii architektury. Słabą stroną jest jedynie brak przygotowania w dziedzinie managementu i technicznego opracowywania zagadnień projektowych (ekonomika, koszty instalacji). Jednakże dzięki dobremu przygotowaniu ogólnemu są w stanie łatwo nadrobić te braki - sprawdziło się to na licznej w sumie grupie około 200 czynnych zawodowo architektów, którzy skorzystali z kontaktów zagranicznych.

Pracownicy Uczelni również korzystają z możliwości poznania procesu nauczania i organizacji wymienionych uczelni. W tym i przyszłym roku przyjadą do Wrocławia merytoryczni opiekunowie naszych studentów. Poszerzy to paletę wykładów z architektury i urbanistyki. Już w czerwcu spodziewana jest wizyta Michaela School'a z Kingston University.

Dr Andrzej Poniewierka jest pełnomocnikiem dziekana ds. programu Tempus i członkiem Komitetu Sterującego. Choć zdobył duże doświadczenie w realizacji kontaktów zagranicznych, podkreśla, że niewiele można osiągnąć, gdyby nie ofiarna postawa zarówno pracowników Wydziału, jak **prof. Ludwika Komorowskiego i pani mgr Elżbiety Mazurek** z Biura Programów Międzynarodowych. Tylko dzięki zaangażowaniu wszystkich tych osób możliwy był sukces.

Gmach Główny Politechniki
w rysunku prof. Ryszarda Natusiewicza

Wydział Architektury przyjęty**EUREKA !**

W grudniu ubiegłego roku, Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej został uczestnikiem projektu EU 927 ZIAVA. Tym samym stał się członkiem tej prestiżowej europejskiej organizacji.

Jest to efekt ponad trzyletnich wcześniejszych kontaktów, których wcześniejszymi etapami były: nawiązanie współpracy i podpisanie porozumienia z norweską firmą Ziolk & Co A/S, i podpisanie porozumienia z Norweską Radą Normalizacji o współpracy w dziedzinie rozwoju i wdrażania norm z dziedziny zarządzania inwestycjami.

Norweski system zarządzania procesem inwestycyjnym został nagrodzony podczas ubiegłorocznej konferencji ministerialnej EUREKA, która odbyła się w Paryżu. Jest to system Ziolk AVA, oparty na norweskich i niemieckich normach, na tzw. Norwegian Style of Management oraz na ponad 25 latach doświadczeń. Inicjatorem rozwoju systemu jest norweska firma konsultingowa Ziolk & Co A/S, z Kolsas k. Oslo w Norwegii, założona przed laty przez polskiego emigranta.

Uczestnikami projektu są:

ze strony norweskiej:

- firma Ziolk & Co A/S, Kolsas - koordynator projektu EU 927
- Norweska Rada Normalizacji w Budownictwie, Oslo
- Selvaagbygg A/S, Contractor, Oslo
- Eurokompetanse A/S, Consultants, Lier ze strony niemieckiej:

- Rohlmann Architekten + Ingenieure, Münster
- Büro für angewandte Computertechnik, Dresden

ze strony polskiej:

- Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej - od grudnia 1993

Przyjęcie Wydziału Architektury do uczestnictwa w projekcie rozszerzyło jego zakres tematyczny. Do kontynuowanych od dawna prac nad usprawnieniem zarządzania procesem inwestycyjnym w budownictwie i architekturze dokończono zagadnienia wykorzystania w polskim budownictwie mieszkaniowym norweskich doświadczeń w realizacji indywidualnego budownictwa mieszkaniowego.

W roku bieżącym planowany jest cały szereg działań w ramach realizacji współpracy.

Działania te podzielono na pięć grup:

- międzynarodowe spotkania i seminaria
- programy edukacyjne
- prace naukowe
- tłumaczenia i publikacje
- rozwój komputerowych narzędzi wspomagających

W ramach pierwszej grupy, oprócz bieżących kontaktów roboczych, zrealizowany zostanie najbardziej spektakularny element tegorocznej współpracy: międzynarodowa konferencja pt.: "Postęp w budownictwie. Norwegia i Polska - doświadczenia i możliwości współpracy".

Realizacja współpracy nad programami edukacyjnymi zaowocowało już w bieżącym roku podjęciem współpracy z Wydziałem Inżynierii Łodowej Politechniki Warszawskiej oraz z Wydziałem Architektury Politechniki Gdańskiej i podpisaniem porozumienia o wspólnym wprowadzaniu w/w zagadnień do programów nauczania i kontynuowaniu prac badawczych. Podpisane zostało od-

powiednie porozumienie, a Wydział Architektury PWr. został wyznaczony do prowadzenia Sekretariatu porozumienia.

Na Wydziale Architektury PWr. przygotowana jest do podjęcia praca doktorska z w/w zakresu - jest to element realizacji trzeciej części programu współpracy.

Tłumaczenia i publikacje stanowią ważną część współpracy. Bardzo zaawansowane są prace nad wydaniem przez Wydawnictwo Politechniki Wrocławskiej podstawowej norweskiej pozycji z dziedziny kierowania projektami inwestycyjnymi: E. Amundsen, J. Ziolk "Byggesakskdokumenter" (polski tytuł: "Dokumenty w zarządzaniu inwestycjami"). Ponadto od dłuższego czasu są prowadzone, za zgodą NBR (Norweskiej Rady Normalizacji), prace nad polskimi tłumaczeniami podstawowych, unikalnych w skali europejskiej, norm norweskich NS 3451, NS 3420 i NS 3421. Są to bardzo obszerne opracowania. Prawdopodobnie w roku bieżącym prace te zostaną zakończone i dojdzie do ich opublikowania.

Wydział Architektury jest od dawna użytkownikiem przekazanych bezpłatnie instalacji oprogramowania BQ-ISPМ oraz MESTER-ISPМ, służącego do wspomaganego zarządzania inwestycjami. Programy te są wykorzystywane w ramach zajęć ze studentami. W ramach realizacji piątej części programu współpracy przewiduje się dokończenie rozpoczętych wcześniej prac nad spolszczeniem tych programów oraz przygotowaniem ich polskiej dokumentacji.

Program działań jest bogaty. Uczestnictwo w projekcie EUREKA pozwoliło sformalizować wcześniejsze kontakty i nadać nowy sens prowadzonym wcześniej pracom. Jednocześnie w pewnym stopniu ułatwia ich prowadzenie.

Norsk-polsk «Effektivt byggeri» i Warszawa

Den Polske Byggetransjektions Arbejdsgruppens publikation er i dag de beste «ambassadører» for ing og Warszawa Tekniske Høyskole, har arrangert polsk-norsk seminar under titelen norsk byggekunst. Seminare i Warszawa er et av resultatene av dette.

FOU-samarbeid over landegrensene skaper grunnlag for eksport

EUREKA-status til polsk universitet

Janusz Ziolk

Eureka er det europeiske forskningsnettverket om samarbeidsnære bygningsprosjekter. Norge har formidlingsnettverket for Eureka nasjonale grupper frem til sommeren. Dette markeres ved at alle deltagere i Eureka, 22 i tallet, er invitert til Vision Eureka konferansen - den teknisk-vitenskapelige.

EUREKA to skrót nazwy European Research Coordination Agency, której celem jest popieranie i koordynowanie badań w dziedzinie zaawansowanych technologii dla praktycznych celów. Organizacja została założona w 1985 roku przez prezydenta Francji Francois Mitterand'a.

EUREKA prowadzi prace zgodnie z tematycznym podziałem na następujące działy:

1. Technologia energii
2. Medycyna i biochemia
3. Komunikacja
4. Technologia informatyki
5. Transport
6. Nowe materiały
7. Roboty i automatyzacja produkcji
8. Lasery
9. Środowisko

Do organizacji należy dziś 21 krajów, w tym 12 członków Wspólnoty Europejskiej, 6 partnerów EFTA, Turcja, Węgry i - ostatnio - Rosja. Polska jest krajem stowarzyszonym. Siedzibą organizacji jest Bruksela. Najwyższym organem wykonawczym jest Rada Ministrów krajów członkowskich.

Kolejno każdy z nich otrzymuje prezydenturę na rok. W roku 1992/93 prezydentem EUREKA był francuski minister studiów i badań naukowych, Francois Fillon. Ubiegłoroczna konferencja odbyła się w Wersalu i Paryżu, w dniach 23 - 24 czerwca. Rada Ministrów ogłosiła przyznanie szczytnego tytułu: "Status EUREKA - Sceau d'Excellence" 193 nowym projektom, o łącznej wartości 1.8 miliarda Ecu.

W czasie konferencji Rady Ministrów w Paryżu Rosja została przyjęta na członka organizacji. Nie odbyło się to bez dyskusji związanej z wcześniejszym embargiem naukowo-technicznym.

Norweski minister energii i przemysłu Finn Kristensen został prezydentem EUREKA na rok 1993/94. Następną, XII konferencja ministerialna, pod nazwą, "Vision EUREKA - Lillehammer'94", odbędzie się w dniach 13 - 16 czerwca 1994 w Lillehammer, Norwegia, w miejscu gdzie odbyły się w tym roku Zimowe Igrzyska Olimpijskie.

Program Konferencji przewiduje obrady według podziału na tematy:

1. Budownictwo: technologia, konstrukcje, ochrona środowiska i zarządzanie
2. Małe i średnie przedsiębiorstwa: wymiana technologii i współpraca dla wzajemnych korzyści
3. Energia przyszłości?
  - energia wodna i inne odnawialne źródła
  - wydajność energii
4. Technologia oleju skalnego Morza Północnego: doświadczenia i perspektywy
5. Technologia informatyki dla ochrony środowiska: zbieranie danych, przetwarzanie sygnałów i informacji, wsparcie decyzji
6. Możliwości przemysłu na niedocenianych rynkach
7. Metale lekkie w przemyśle ruchu
8. Europejska współpraca w technologii żywności
9. Wydajny transport przyjazny dla środowiska
10. Turystyka i środowisko: nowa technologia dla oczekiwanego rozwoju.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA

Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej jest organizatorem międzynarodowej konferencji **POSTĘP W BUDOWNICTWIE. NORWEGIA I POLSKA DOŚWIADCZENIA I MOŻLIWOŚCI WSPÓŁPRACY.**

Konferencja organizowana jest w ramach realizacji europejskiego projektu EUREKA EU 927, do uczestnictwa w którym Wydział został zaproszony w grudniu ubiegłego roku.

Konferencja odbędzie się w dniach 3 - 5 maja br. w Zamku Wojnowice k. Wrocławia.

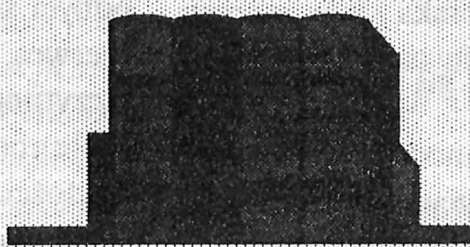
Obrady konferencji prowadzone będą w następujących grupach tematycznych:

- Normalizacja w architekturze i w budownictwie
  - Zarządzanie projektami inwestycyjnymi
  - Współpraca i możliwości wymiany doświadczeń w budownictwie, pomiędzy Polską i Norwegią
  - Kontrola jakości
  - Finansowanie inwestycji. Model norweski i polski - możliwości wspólnych przedsięwzięć
- Swoj udział w konferencji zapowiedziało wielu bardzo znaczących gości z Norwegii i z Polski, na czele z Ambasadorem Królestwa Norwegii w Polsce, panem Arntem Rindalem.

KSIĄŻKI, które polecamy ...

James D. Gwartney,
Richard L. Stroup

“Co każdy powinien
wiedzieć o gospodarce”

wyd. Centrum im. Adama Smitha, Warszawa 1994

Książka dwóch amerykańskich profesorów ekonomii nie zawiera skomplikowanych wzorów ani nie posługuje się hermetycznym językiem. Wyjaśnia przystępnie, że realny wzrost dochodów nie zależy od podwyższania pensji, ale od wzrostu produkcji.

“Nie potrzeba nam większej ilości miejsc pracy jako takich; potrzebujemy raczej bardziej wydajnych pracowników, bardziej wydajnych maszyn i bardziej efektywnej organizacji gospodarki, abyśmy mogli wytworzyć więcej w przeliczeniu na osobę” - stwierdzają autorzy.

Dobrobyt osiąga się przez postęp techniczny, tworzenie kapitału i podnoszenie kwalifikacji pracowników. Autorzy podają siedem warunków sukcesu gospodarczego: własność prywatną, rezygnację z barier w handlu wewnętrznym i zewnętrznym, obniżenie podatków, zlikwidowanie monopolu, stworzenie warunków do konkurencji rynkowej, jak również prowadzenie przez rząd i banki polityki antyinflacyjnej.

Spotkania teatralne

W dniach 14-17 kwietnia Wrocław był gospodarzem Międzynarodowych Spotkań Teatralnych Wydziałów Lalkarskich. Wielka scena i czarna sala Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej wypełniły się liczną młodą publicznością.

Od wielu lat bowiem studenci polskich i zagranicznych Akademii i Katedr Sztuk Teatralnych z Białegostoku, Sankt Petersburga, Pragi, Berlina dokonują konfrontacji stylów poprzez pokazy warsztatowe i przedstawienia.

Tym razem na temat spotkań wybrano “Maskę jako oblicze aktora”.

Maska - jak ją rozumieć? Raczej nietrywialnie i niepotocznie. Aktor przez nałożenie maski ma się przeobrazić, wcielić w postać. Sama maska może być zwierzęca, antyczna lub groteskowa.

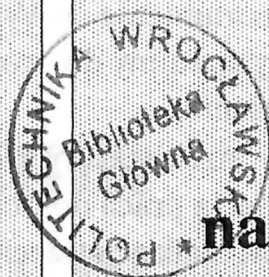
W czwartkowy wieczór studenci wrocławskiej PWST przedstawili “Opis walki” wg Franza Kafki. Spektakl zrealizowano w ramach Koła Naukowego.

Jaką ostateczną maskę przewidział dla każdego śmiertelnika F. Kafka? Otóż jesteśmy “rodzajem sylwetek z bibuły, które czynią tylko szelest”.

Na ile maską każdego z nas jest bibuła?

fot M. Pacel /SpAF/Wrocław

Jacek Bąbka

KONKURS

na pamiątki i wspomnienia

STUDIA I PRACA

WE WROCŁAWSKICH

UCZELNIACH WYŻSZYCH

Z okazji 50-lecia nauki polskiej we Wrocławiu, Kolegium Rektorów Szkół Wyższych i Środowiskowy Komitet Obchodów ogłasza otwarty konkurs na pamiątki, wspomnienia, listy i wszelkie inne dokumenty osobiste. Oczekujemy na relacje świadków i uczestników wszystkich wielkich wydarzeń. Ale zależy nam również na opisanu codziennego życia środowiska akademickiego, dokumentacji doświadczeń, przeżyć, ocen i przemysłów.

Do udziału w konkursie zapraszamy studentów i pracowników wrocławskich szkół wyższych z lat 1945 - 1995.

Zapraszamy również wszystkich, którzy w życiu akademickim Wrocławia w tym czasie w różnych formach uczestniczyli, choć nie byli studentami ani pracownikami uczelni. Ważne i wartościowe jest to wszystko, co ma związek z tym okresem - oczekujemy na pamiątki, listy, zdjęcia fotograficzne, dyplomy, legitymacje i inne dokumenty.

Kolegium Rektorów powołało jury, które nagrodzi najlepsze prace. Wysokość nagród zostanie podana w terminie późniejszym. Nagrodzone i wyróżnione prace zostaną opublikowane.

Mamy również nadzieję, że plon konkursu wzbogaci planowaną wystawę poświęconą tej ważnej dla całego środowiska rocznicy.

Prosimy o nadsyłanie podpisanych godłem prac do końca stycznia 1995 roku na adres: Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego, Plac Uniwersytecki 1, Wrocław. Na kopercie proszę dopisać: “Konkurs”, do pracy proszę dołączyć kopertę zawierającą imię, nazwisko i adres autora.

Pryzmat

pismo informacyjne

Politechniki Wrocławskiej

Adres redakcji: P. Wr., D-5, pok. 22, tel. 20 22 89

Redaktor Naczelny: dr inż. Maria Kisza

e-mail: pryzmat@ite.ite.pwr.wroc.pl

Druk: ZGPWr.

Nakład 1.500 egz.